SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:969

av Kalle Olsson (S)

Stöd till personer som vårdar eller stöder en anhörig

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över samhällets stöd till personer som vårdar eller stöder en anhörig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Många svenskar vårdar eller stöder en anhörig. Det kan vara dotter eller son som hjälper en förälder genom en påfrestande cancerbehandling. En partner som ser efter sin käresta under rehabilitering. En granne som finns där för sin vän på sjukhuset. Vården och stödet kan variera i omfattning. Insatserna kan springa ur en vilja att hjälpa till eller vara en konsekvens av att det allmännas stöd inte upplevs räcka till.

Det är också ett faktum att stödet till personer som tar hand om en anhörig varierar över landet. Kommuners stöd möter inte alltid de behov som finns. Ofta erbjuds mer indirekt stöd i form av till exempel dagverksamhet men det finns en efterfrågan på mer direkt stöd i form av information och vägledning.

Inom socialförsäkringssystemet finns närståendepenning som är en förmån för den som under en kortare period behöver vårda en svårt sjuk närstående. Sett till socialförsäkringssystemet i stort är närståendepenning en liten insats. Men den fyller icke desto mindre en viktig funktion för såväl den som ger som tar emot vården. Vanligast är att vårdarna vårdar en förälder med närståendepenning. Det är också

vanligt att man vårdar sin partner. Vården med närståendepenning ges vanligen under en kort tidsperiod, vilket beror på att villkoret för att beviljas förmånen är att den närstående är allvarligt sjuk. Eftersom närståendepenning tar sikte på en livshotande sjukdomsfas, är det viktigt att det inte uppstår ett glapp i stödet på grund av vilken kommun man tillhör.

Det är därför angeläget att skapa sig en noggrann bild över hur stödet till anhöriga personer som vårdar eller stödjer en anhörig ser ut mellan kommuner och därefter fastställa vad som kan anses vara en acceptabel nivå.

De vård- och stödinsatser, människa till människa, som varje dag utförs kan inte mätas i kilo kronor. Men helt klart är att det inte finns realistiskt alternativ till de stödinsatser som anhöriga utför. Samhället bör därför säkerställa att anhörigvården är jämlik och håller hög kvalitet i hela landet.

Kalle Olsson (S)